קונטרס

נתיבות לבי

The Ways of My Heart

מיוסד על שיעוריו של

ר' דוד שטיימאן שליט"א

"שני חיי שרה"

פרשת חיי שרה

נתיבות לבי

נתיבות לבי · סדרה שבועית

מה שאדם מוציא מפיו הוא ממשיך לעולמות העליונים ולעולמות התחתונים אותן האותיות. וזה הנאמר בכתבי הקדוש האר"י ז"ל "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח", וכתב האר"י ז"ל הרי זה משובח בחסדים, כיון שיוצא מפיהם של עמו בני ישראל ספור הגדה והאותיות של חסדי המקום לבית ישראל, אזי אלו האותיות מעוררין חסדים לכל העולמות שתמיד יעשה עמנו האל נסים ונפלאות לטובה.

אמור מעתה, שגם האות של פני אדם מסוגלת לעורר עליו חסדים והשפעות טובות ממרום בס"ד, והוא עומק ענין היופי של שרה אמינו ע"ה.

הבה נתחזק בענין זה, וגם אנחנו בני בניה נקיים בעצמינו "חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" (תד"א רבה פכ"ה), ונשתדל להרבות בקניני האמונה והבטחון ככל האפשר. והקב"ה יעזרנו שנזכה לזה בקרוב, אמן.

בס"ד

נתיבות לבי — The Ways of My Heart

מאמר שבועי · מיוסד על שיעוריו של ר' דוד שטיימאן שליט"א

אודות הגליון

נתיבות לבי — מאמר שבועי באמונה, בבטחון ובעבודת ה', מיוסד על שיעוריו של ר' דוד שטיימאן שליט"א בדרכו של **הנתיבות שלום**.

אודות המחבר

ר' דוד שטיימאן שליט"א מוסר שיעורים באמונה, בבטחון ובעבודת ה' בדרכו של **הנתיבות שלום**, וקרוב לשני עשורים משמיע את תורתו — באנגלית וברוסית — לתלמידים ולקוראים בכל העולם. לימד בישיבת אור שמח, וכיום מלמד בישיבת תורת דוד, שתיהן במונסי אשר בניו יורק. מחבר הספר **נתיבות לבי**.

נתנדב השבוע להצלחה בפרנסה

אהרן יהודה לייב בן מרים בידא

אהרן בן ציפורל

לרפואה שלמה

פייגא בת ויטא

אמונה לאה בת חנה

להקדשת גליון — לעילוי נשמת, לרפואה שלימה, להצלחה, או לכבוד שמחה — או לקבלת המאמר מדי שבוע, נא ליצור קשר:
(845) 459-5856 · thewaysofmyheartarticle@gmail.com

© 2026 · ר' דוד שטיימאן · כל הזכויות שמורות.

ולכן הנסיונות באמונה ובטחון הם הקשים מכולם. ובפרט בדורנו, סמוך לביאת המשיח, עיקר הנסיון הוא באמונה. האדם שומר על גדריו, והיצר הרע בא ומטיח בו: "אינך חזק כל כך; ראה כמה נהנים אלו מחייהם, ואין להם שום שייכות ליהדות." והנה אנו חיים בזמן של חושך גדול, והאמונה היא המפתח לכל. ובחושך כזה, כשהאדם אינו יודע כיצד להחליט ולאן ללכת, ואין לו שמחה — אין עצה אלא לחזק את האמונה.

והנוסחה טמונה בכל אחד מאתנו, כי לא ברא הקב"ה את האדם בלא אמונה, והחושך אינו אלא רגע. וצריך להתחיל ממקום כלשהו, כי בלא כלי, היכן יחולו הברכות? כשמעוררים את האמונה הפנימית — שסוף כל סוף יתן לנו הקב"ה את הברכות, שהוא יפתור את הקושי, שהוא ישגיח עלי — זו היא הנוסחה. ועלינו לזכור שהקב"ה אוהב אותנו באמת, ורוצה בטובתנו; והבטחון שאנו בוטחים בו הוא מה שהקב"ה מצפה לו מאתנו, לראות שאנו מאמינים בזה באמת.

ומעתה נחזור אל ענין היופי של שרה אמינו. חזינן שהפנים של האדם הן אות על עצם מהותו. וכאן המקום לדבר על כח הנפלא שיש באותיות לעורר השפעות עליונות על האדם, וכמ"ש הרב קדושת לוי זי"ע בקדושותיו לחנוכה (קדושה ב'):

> דע ע"י מעשינו הטובים מתעוררת התעוררות העליונים, וע"י הדיבור של עמו בני ישראל מתעוררין אותן האותיות שנתעוררו אז... כי כל

"שני חיי שרה"

היופי של שרה אמינו — והנוסחה של האמונה

בתחילת פרשת חיי שרה, התורה מספרת על חיי שרה אמינו (בראשית כג:א):

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה:

וכבר ידועים דברי רש"י על אתר, שפירש שכוונת הכתוב לרמז על המעלות שבהן נצטיינה שרה אמינו כל ימיה:

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים. לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת ק' כבת כ' לחטא, מה בת כ' לא חטאה שהרי אינה בת עונשין, אף בת ק' בלא חטא, ובת כ' כבת ז' ליופי. שני חיי שרה. כולן שוין לטובה.

וממה שסיים רש"י "כולן שוין לטובה" משמע דזה קאי אף על מעלת היופי, וא"כ למדנו שיופי זה של שרה עמד במקומו אף בזקנותה, בניגוד לדרך הטבע, שהיופי הולך ומתמעט ברבות הימים. ויש להבין: מובן הדבר מה שהודיעונו שלא חטאה, ששמרה את עצמה ונלחמה ביצרה. אבל איזה צורך ראו חז"ל להודיע לנו ענין היופי של שרה

נסיון אחר, ולכל אחד מדרגה אחרת באמונה. ולכן אין לאדם לומר לחבירו בקלות: "בטח בה', התחזק, אל תתייאש" — חיזוק טוב הוא, אבל אין אנו עומדים במקומו. כל אחד צריך למדוד את אמונתו לפי המקום שבו הוא עומד. והקב"ה אינו מנסה אותנו בנסיון כזה; אנו משתדלים לסמוך עליו. וכמו שאמר אחד מן הגדולים: יש לנו רעיונות — נקנה כרטיס הגרלה, נזכה בכמה מיליונים, וזהו. ומה הפגם שבזה? פשוט מאד: האדם רוצה להיות בעל הבית, וכשהממון בידו יכול הוא לומר להקב"ה מה לעשות. אבל הקב"ה אינו רוצה בזה; רצונו שנהיה קשורים בו ונסמוך עליו.

ומעתה נחזור אל אמונתה ובטחונה של שרה אמינו, ונשאל: מה היא הנוסחה של האמונה והבטחון? אין נוסחה אחת לכל אדם, כי נסיונו של כל אחד שונה. אבל ההוראה העיקרית אחת היא: להתחזק. ומשל הוא באדם שהיה נופל מראש הצוק, ונאחז בשיח כדי להציל את חייו. קרא ואמר: "ריבונו של עולם, אם אתה כאן — הושיעני!" ושמע קול: "הרף ידיך מן השיח. הראה לי שאתה סומך עלי." שאל האיש: "האם יש כאן עוד מישהו?" וזהו הנסיון. כשקשה לנו, מבקשים אנו למצוא פתרון בעצמנו. ואמת היא שעלינו להשתדל ולעשות את המוטל עלינו; אבל בעומק לבנו צריכים אנו למצוא את המקום שבו אנו אומרים: "אני מרפה ידי, כי אתה המנהיג."

וכתב בעל הנתיבות שלום זי"ע, שהאמונה היא כמנעול בתוך האדם, השומר בו את כל הקדושה.

אמינו, ובפרט מה שנשאר על עמדו עד ימי זקנה מופלגת? ובודאי יש כאן לימוד ולקח בשבילנו.

ונתחיל ונאמר, שהנה ידוע שהפנים של האדם מעידות על מה שבתוכו, וכמ"ש הספרים הק' ש"פנים" הוא מל' "פנימיות". ורשב"י ביום הסתלקותו גילה את סודות הפרצוף, כי כל פנים יש להן משמעות, והן מראות על הנשמה וכל אשר בה. וצדיקים היו בכל דור שהיו מכירים בפני האדם את כל אשר בקרבו.

ויעוין בדברי בעלי התוס' (דעת זקנים, בראשית מז:ח) על שאלת פרעה ליעקב אבינו "כמה ימי שני חייך" — שכיון שראה פרעה את יעקב זקן מאד ושערות ראשו וזקנו הלבינו מרוב זקנה, שאל לו כן. והשיב לו יעקב, מעט הם שנותי, אלא מתוך רעות שעברו עלי קפצה עלי זקנה. ואיתא במדרש שם, שאמר לו הקב"ה: "אני מלטתיך מעשו ומלבן, והחזרתי לך את דינה ואת יוסף, ואתה מתרעם על חייך שהם מעט ורעים?!" וכמנין התיבות מ"ויאמר פרעה" עד "בימי מגוריהם" — ל"ג תיבות — נחסרו משנותיו, שלא חי כחיי יצחק אביו, ק"פ שנה, אלא קמ"ז.

וכתב הגר"ח שמואלביץ זצ"ל (שיחות מוסר), דיש להבין מה לתיבות שאלת פרעה ליעקב, ומדוע נתבע אף עליהן? אלא שאילולא שהיה יעקב מרגיש בצרותיו לא היתה זקנה קופצת עליו, ועל כך נתבע. בודאי אין לנו מושג על התביעות הדקות שהקב"ה מדקדק עם סביביו צדיקי עליון כגון יעקב אבינו ע"ה. אבל זה ברור, שהדבר

ניכר על פניו. כל הדאגות, הצרות והיסורים שהאדם מרגיש נכנסים לתוך גופו ודמו, וכולם נראים על פניו.

אי לזאת, נראה שעכשיו יש לנו לעמוד על סוד היופי של שרה אמינו ע"ה. שרה אמינו היתה חזקה כל כך באמונה ובטחון, עד שלמרות כל המצבים הקשים שעברו עליה לא היו לה שום דאגות פנימיות, והאמונה והבטחון היו ניכרים על פניה; ולא רק שלא נראו הצרות על פניה, אלא אף בפנימיותה לא היתה שבורה כלל — ומחמת כן נשארה ביופיה תמיד, ממש כבימי נעוריה.

ונראה להוסיף בזה בהקדם מעשה שקראתי, באדם אחד שנתעשר עושר רב, וכל עסק שנגע בו עלה בידו והצליח עד למאד. פעם אחת ביקש ממנו שותפו להשקיע חצי מיליון שקל בעסק מסויים, והוא נתן לו את הכסף בלא לבדוק — כנראה בטח בו במאה אחוז. לימים התקשרו אליו מן הבנק: "מה טיבו של חשבונך?" הביט וראה שחשבונו חסר חצי מיליון שקל. פנה אל החברה, ושם נודע לו שהשותף נטל את הכסף לעצמו, ולחברה נתן שיק משלו — והשיק חזר. גנב היה השותף. ובכל זאת עצר האיש את עצמו, כי היה מאמין באמונה שלימה שהקב"ה הוא המנהיג. ולאט לאט מכר את כל אשר לו ופרע את כל חובותיו. "הקב"ה הוא המנהיג," אמר, "ואיני יכול לומר לו מה לעשות."

ומעשה נפלא הוא. אבל אילו היינו אנו עומדים במקומו, מה היינו עושים? איני יודע. כי לכל אדם יש